Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	16C/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8121200362
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Michal Drimák
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2021:8121200362.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: 1/ W. M., I.. XX.X.XXXX, Z. Y. XXX, XXX XX Y.,
2/ L. M., I.. XX.X.XXXX, Z. Y.F. XXX, XXX XX Y., obaja právne zastúpení: JUDr. Martina Kožárová Jenčová, advokátka, so sídlom Slovenská 69, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo dopravy a výstavby SR, so sídlom Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava, IČO: 50 755 293, za účasti intervenienta na strane žalovaného: obec Ličartovce, Ličartovce 239, 082 03 Ličartovce, zastúpený starostkou obce Ing. Mária Ščepitová, právne zastúpený JUDr. Lýdia Farbakyová, advokátka, so sídlom Floriánova 12, 080 01 Prešov o náhradu nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 1.rade nemajetkovú ujmu vo výške 2.000 eur a žalobcovi v 2.rade nemajetkovú ujmu vo výške 1.000 eur to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalobcovia majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu 18.1.2021 sa žalobcovia domáhali od žalovaného náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 eur pre každého zo žalobcov na tom skutkovom základe, že žalobcovia ako stavebníci podali 20.5.2009 na stavebný úrad obce Y. žiadosť o vydanie dodatočného stavebného povolenia na stavbu garáže nachádzajúcej sa na pozemku č. N. XXX/X, N.. Ú.. Y., pričom dňa 22.5.2009 obec Y. ako stavebný úrad vydal oznámenie o začatí konania o dodatočnom povolení stavby pod sp. zn. H6/2009 a nariadil prejednanie žiadosti v pojednávaní spojenou s miestnym zisťovaním na deň 8.6.2009. Na základe podanej žaloby žiadateľov pre nečinnosť orgánu verejnej správy KS PO uznesením č. k. 4S/45/2016-37 zo dňa 27.6.2017 uložil obci Y. povinnosť konať a rozhodnúť vo veci vedenej pod sp. zn. H6/2009 o žiadosti žalobcov o vydanie dodatočného povolenia stavby - garáže v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Žalobcovia ďalej konštatovali, že vzhľadom na závery uznesenia KS PO sp. zn. 4S/45/2016 považujú existenciu nesprávneho úradného postupu (nečinnosť orgánu verejnej správy) za preukázanú. Dôvodili, že za zmienku stojí fakt, že po vydaní uznesenia KS PO obec Y.F. v konaní pokračovala tak, že vydala rozhodnutie o prerušení konania, pričom následne rozhodnutím zo dňa 15.8.2019 rozhodla o zastavení konania s procesných dôvodov - dôvodu totožnosti veci. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu táto predstavuje zásah do inej ako majetkovej sféry poškodeného a môže predstavovať rôzne negatívne zásahy do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší život, spoločenské postavenie a pod., nemajetkovou ujmou sú dopady v osobnostnej sfére jednotlivca najmä stav neistoty a stresu. Žalobcovia ďalej dôvodili, že ešte v roku 2009 v súlade so zákonom požiadali o dodatočné povolenie stavby, pričom sa na dlhé

roky ocitli v stave právnej neistoty a opakovane sa obracali na rôzne orgány, pričom stavbu o dodatočné povolenie, ktorej žiadali nemôžu dodnes užívať a táto v podstate chátra. Poukázali na judikatúru ESĽP vo veci F. F. vs. Taliansko, ods. 93 zo dňa 29.3.2006 pod č. 64890/01 v tom zmysle, že ak vznik nemajetkovej ujmy na strane subjektu postihnutého prieťahmi sa prezumuje a neprimeraná dĺžka konania znamená pre sťažovateľa morálnu ujmu a žiadne dôkazy v tomto ohľade zásadne nevyžaduje. Dôvodili, že aj slovenská judikatúra (napr. uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/193/2011 ako aj rozsudky nižších súdov) už ustálila, že príčinná súvislosť medzi prieťahmi v konaní a vznikom nemajetkovej ujmy je daná samotnou povahou prieťahov. Vzhľadom na to, že toto konanie bolo ukončené napokon až po 11tich rokoch aj to z procesných dôvodov, nie skutkových, uplatnili si žalobcovia každý nemajetkovú ujmu vo výške 15.000 eur.

2. K žalobe sa písomným podaním zo dňa 30.4.2021 vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že žalobcami uplatňovaný nárok v žalobe neuznáva najmä z dôvodu, že žalobcovia vo veci požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy namietajú v žalobe nesprávny úradný postup stavebného úradu obce Y. čo odôvodňujú uznesením KS PO sp. zn. 4S/45/2016 zo dňa 27.6.2017. Poukázal na to, že podľa údajov v spise Okresný úrad v Prešove odbor životného prostredia ako vtedajší príslušný stavebný úrad vydal rozhodnutie o umiestnení stavby odvodňovací rigol a garáž č. ŽP UP 2555/98-Lr. Zo dňa 19.7.1998 na pozemkoch N. B.. Č.. XXX/X F. XXX/X O. N.. Ú.. Y., pre navrhovateľa B. M., pričom následne vtedajší stavebný úrad vydal stavebné povolenie dňa 20.11.1998 na predmetnú stavbu pre stavebníka B. M.. Následne stavebník B. M. darovacou zmluvou zo dňa 1.12.1999 previedol vlastnícke práva k pozemku N. B.. Č.. XXX/X do vlastníctva svojim synom, terajším žalobcom. Predmetom prevodu neboli práva stavebníka. Na základe údajov v spise v dobe prevodu vlastníckych práv k predmetnému pozemku žalobcovia boli maloletí. V spise sa nachádza doklad, čestné prehlásenie stavebníka B. M. zo dňa 26.3.2013, že so stavebnými prácami na predmetnej stavbe začal v termíne marec 1999. Na základe žiadosti stavebníka B. M. zo dňa 21.4.2005 o predĺženie doby výstavby s rodinných a finančných dôvodov obec Y. ako príslušný stavebný úrad rozhodnutím č. H1616/2005-Ka zo dňa 6.5.2005 povolil zmenu stavby pred dokončením odvodňovací rigol a garáž na predmetných pozemkoch a vyhovel žiadosti stavebníka o predĺženie doby výstavby s termínom dokončenia máj 2007. Následne žalobcovia ako stavebníci podali na stavebnom úrade dňa 20.5.2009 žiadosť o vydanie dodatočného stavebného povolenia a kolaudačné rozhodnutie na stavbu bez udania názvu na pozemku parc. č. N. XXX/X O. N.. Ú.. Y.. Stavebný úrad vydal oznámenie č. H6/2009 zo dňa 22.5.2009 o začatí konania o dodatočnom povolení stavby s názvom dvojgaráž spojené s miestnym zisťovaním dňa 8.6.2009, pričom žalobcovia uviedli, že sú spoluvlastníkmi predmetnej stavby na pozemku nadobudnutom darovaním. Stavebný úrad prerušil konanie o dodatočnom povolení predmetnej stavby pričom žiadal od žalobcov doložiť do konania doklad o vlastníckom vzťahu k stavbe, pričom prerušenie konania vyznačil v zápisnici zo dňa 08.06.2009. Zo spisu vyplývalo, že žalobcovia v mesiaci 04/2012 požiadali o povolenie na prístavbu ku garáži. Z dôvodu, že predmetná garáž nebola skolaudovaná, žalobcovia dňa 31.05.2012 podali žiadosť o jej kolaudáciu. Žalovaný podotýka, že na žiadosti o kolaudáciu sú naraz uvedené dva dátumy, a to 31.05.2012 aj 30.08.2012, pričom v žiadosti nebol uvedený názov stavby, iba parcelné číslo XXX/X. Stavebný úrad v oznámení o začatí kolaudačného konania č. H 357/2012-Ka s dátumom zo dňa 05.05.2012, čo je zrejme písárska chyba, spojeného s miestnym zisťovaním dňa 25.09.2012, uviedol názov stavby Odvodňovací rigol a garáž na parc. č. XXX/XX, pričom v protokole z miestneho zisťovania, zo dňa 25.09.2012 je názov stavby uvedený ako Dvojgaráž. Stavebný úrad rozhodnutím č. H 537/2012-Ka zo dňa 08.02.2013 vyzval žalobcov na doplnenie žiadosti o projektovú dokumentáciu stavby a iné doklady a konanie prerušil. Listom č. H 6/2009; H 357/2012 zo dňa 05.03.2013 stavebný úrad vzhľadom na to, že žalobcovia nepreukázali, že predmetná stavba je ich vlastníctvom, návrhy na dodatočné povolenie stavby a kolaudáciu stavby vrátil žalobcom naspäť. Žalobcovia opätovne požiadali dňa 21.03.2013 o dodatočné povolenie stavby spojené s kolaudáciou bez udania názvu stavby. Nakoľko ku konaniu nebol predložený dôkaz, že žalobcovia sú vlastníkmi stavby, stavebný úrad rozhodnutím č. H/271/2013/5-Ko/55/P zo dňa 22.04.2013 vyzval žalobcov na doplnenie podania o požadované doklady a o predloženie dôkazu, že stavba na pozemku parc. č. N. XXX/X O. N.. Ú. Y. je vo vlastníctve žalobcov. Z dôvodu, že v konaní sa medzi stavebníkom a žalobcami vo veci vlastníctva nedosiahla dohoda, stavebný úrad rozhodnutím č. H/271/2013/5-Ko/55/OS zo dňa 18.06.2013 žalobcov odkázal vo veci určenia vlastníckeho práva k stavbe garáže na pozemku parc. č. N. XXX/X na súd a konanie o dodatočnom povolení stavby spojené s kolaudáciou prerušil. Výzvou č. H/271/2013/5-Ko/55/V zo dňa 06.02.2014 stavebný úrad vyzval žalobcov, aby oznámili v určenej lehote, či podali návrh na príslušnom súde ohľadom určenia vlastníckeho práva ku stavbe garáže na pozemku parc. č. N. XXX/X O. N.. Ú. Y.. Rozhodnutím č. H/271/2013/5-Ko/55 zo dňa 31.03.2016 stavebný úrad

po posúdení predložených dokladov a dokumentácie zastavil konanie o dodatočnom povolení stavby Garáž na pozemku parc. č. N. XXX/X s odôvodnením, že na predmetnú stavbu bolo vydané stavebné povolenie č. ŽP ÚP 2555/98-Lr. zo dňa 19.07.1998 a skutkový stav sa nezmenil. Okresný úrad na základe spoločného odvolania žalobcov rozhodnutím č. OU-PO-OVBP2-2016/29317/80638/ŠSS-ZV zo dňa 14.07.2016 zrušil rozhodnutie stavebného úradu č. H/271/2013/5-Ko/55 zo dňa 31.03.2016 s odôvodnením, že stavebný úrad zastavil konanie o dodatočnom povolení stavby z iného dôvodu ako upozorňoval vo výzve, čím odňal žalobcom možnosť uplatňovať námietky a pripomienky. Uviedol taktiež, že osobou právne legitimovanou na podanie žiadosti na konanie o predmetnej stavbe je stavebník - B. M., pričom žalobcovia nepredložili stavebnému úradu žiadny relevantný dôkaz o ich vzťahu ku stavbe, ktorý by ich oprávňoval na podanie žiadosti na konanie o predmetnej stavbe. Na základe žaloby žalobcov proti nečinnosti stavebného úradu Krajský súd v Prešove v uznesení sp. z. 4S/45/2016-37; IČS: 8016200862 zo dňa 27.06.2017, uviedol, že nakoľko podľa ust. § 29 ods. 3 v nadväznosti na § 29 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len "Správny poriadok") o prerušenom konaní správny orgán rozhoduje samostatným rozhodnutím, konanie o dodatočnom povolení stavby č. H6/2009 zo dňa 22.05.2009 nebolo doteraz ukončené. Skonštatoval, že prerušenie konania nemožno realizovať v zápisnici, z toho dôvodu zápisničné prerušenie konania zo dňa 08.09.2009 nebolo rozhodnutím o prerušení konania. Krajský súd v Prešove uviedol, že v tejto súvislosti ďalšie konania vo veci - oznámenie stavebného úradu č. H357/2012 zo dňa 05.05.2012 o začatí kolaudačného konania a rozhodnutie stavebného úradu H/271/2013 5-Ko/OS zo dňa 18.06.2013 o prerušení konania o dodatočnom povolení predmetnej stavby spojenom s kolaudáciou stavby, pričom stavebný úrad odkázal žalobcov na súd na konanie o určení vlastníckeho práva ku stavbe - nemali byť vôbec začaté. Krajský súd v Prešove skonštatoval, že stavebný úrad bol vzhľadom na konanie začaté dňa 22.05.2009 nečinný a uložil mu povinnosť konať a rozhodnúť vo veci vedenej pod sp. zn. H6/2009. Podľa údajov v spise stavebný úrad rešpektujúc uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. z. 4S/45/2016-37; IČS: 8016200862 zo dňa 27.06.2017 rozhodnutím č. H/6/2009-Ka/2018 zo dňa 18.01.2018 vydaným v zmysle ust. § 137 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, žalobcov odkázal na súd vo veci občianskoprávnej námietky vyplývajúcej z vlastníckych práv k predmetnej stavbe na pozemku parc. č. N. XXX/X. V stanovisku č. 547/2018 zo dňa 01.10.2018 zaslaného na ministerstvo, stavebný úrad skonštatoval, že na základe uvedeného Krajský súd v Prešove uznesením sp. z. 4S/45/2016-65 zo dňa 20.02.2018 konanie vo veci nečinnosti stavebného úradu zastavil a žalobcom/žiadateľom priznal náhradu trov vo výške 400 eur. Žalovaný uvádza, že do doby odpovede č. 05318/2019/SV/13990 zo dňa 14.02.2019, na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy konanie vo veci stavby garáže nebolo ukončené právoplatným rozhodnutím správneho orgánu. Z toho dôvodu žalovaný nemohol v čase jeho odpovede č. 05318/2019/SV/13990 zo dňa 14.02.2019 posúdiť žalobcami uvádzané rozhodnutie stavebného úradu zo dňa 15.08.2019 a rozhodnutie okresného úradu č. OÚPO-OVBP2/2020/6986/11254//ŠSS-VB zo dňa 28.01.2020, pričom v súčasnosti je zrejmé, že uvedenými rozhodnutiami bolo zastavené konanie vo veci dodatočného povolenia stavby „Dvoj-garáž". Žalovaný ďalej namietal, že podľa jeho názoru len samotné konštatovanie žalobcov, že sa domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy je nepostačujúce, pričom nijakým spôsobom nepreukázali, akým spôsobom utrpela ich česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný, pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a pod. Dôvodil, že ďalším predpokladom na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je objektívna existencia príčinnej súvislosti medzi vznikom škody, v tomto prípade nemajetkovej ujmy a namietaným nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci - stavebného úradu. Poukázal na tú skutočnosť, že podľa jeho názoru prípadná existencia nesprávneho úradného postupu, alebo nezákonného rozhodnutia v správnom konaní pre účastníka konania, ešte neznamená právo na náhradu škody, prípadne nemajetkovej ujmy. Na základe vyššie uvedeného navrhol žalobu zamietnuť a nepriznať žalobcom náhradu trov konania.

3. K vyjadreniu žalovaného sa písomným podaním zo dňa 2.6.2021 vyjadrili prostredníctvom právneho zástupcu žalobcovia ktorí konštatovali, že nie je potrebné v tomto konaní preukazovať priebeh celého stavebného konania, ktoré popisuje žalovaný a to s poukazom na závery KS PO v konaní vedenom pod sp. zn. 4S/45/2016. Dôvodili, že je síce pravdou, že z dôvodu právnej nevedomosti podali ďalšie žiadosti o kolaudáciu, na druhej strane je potrebné zdôrazniť, že stavebný úrad takéto konanie nikdy nemal začať, čo konštatoval aj KS PO. Touto žalobou sa žalobcovia domáhajú nemajetkovej ujmy za prieťahy vo veci vedenej na stavebnom úrade obce Y. vo veci H6/2009, nie H271/2013 alebo H357/2012. Žalobcovia ďalej argumentovali, že žalovaný síce poukazuje na to, že žalobcovia nedoručili na stavebný úrad požadované doklady preukazujúce vysporiadanie vlastníckych vzťahov k predmetnej stavbe, avšak

je potrebné zdôrazniť, že otázka vlastníckeho práva k stavbe nemala byť riešená, pretože stavebný úrad je v zmysle zákona povinný skúmať vlastnícke právo k pozemku, ktoré v tomto prípade nebolo sporné. Ostatné otázky skúma len na základe námietok účastníkov, pričom vtedajší stavebník B. M. žiadnu takúto námietku do termínu miestneho zisťovania nevzniesol, pričom jeho námietka je až z 26.3.2013, t. j. 4 roky po miestom zisťovaní a preto, by sa na ňu vôbec nemalo prihliadať. Konštatovali, že v konečnom dôsledku vyzývanie na preukazovanie vlastníckeho práva bolo zbytočné aj s poukazom na to, ako stavebný úrad v konečnom dôsledku rozhodol, zastavil konanie pre prekážku rozhodnutej veci a preto je otázne, na čo bolo potrebné preukazovať vlastnícke právo, keď to podľa stavebného úradu od začiatku bola prekážka res iudicata. Aj uvedené svedčí o nesústredenom konaní správneho orgánu, keď stavebnému úradu trvalo 11 rokov kým prišiel na to, že v danom prípade je prekážka rozhodnutej veci, pre ktorú nemôže vo veci konať. Dôvodili, že žalobcovia žiadnym spôsobom neprispeli k prieťahom v konaní. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy z rozsudku ESĽP vo veci F. proti Taliansku z 10.11.2004 je zrejmé, že ESĽP pri určení vychádzal zo sumy 1.000 eur - 1.500 eur za rok trvania konania, pričom z týchto súm vychádzali aj žalobcovia pri uplatňovaní nemajetkovej ujmy. Vo vzťahu k príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a ujmou konštatovali, že je nepochybné, že ak by stavebný úrad rozhodol v zákonných lehotách nevznikla by žalobcom žiadna ujma, avšak 11 rokov trvajúci stav právnej neistoty je spôsobený výlučne nečinnosťou stavebného úradu, bez nečinnosti by neexistoval stav právnej neistoty a teda ani ujma. Navrhli žalobe v zmysle jej písomného vyhotovenia vyhovieť.

4. K vyjadreniu žalobcov sa písomným podaním zo dňa 25.6.2021 ešte vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že sa naďalej pridržiava svojho vyjadrenie k žalobe zo dňa 30.4.2021, pričom vo vzťahu k spôsobu preukázania a vyčísleniu nemajetkovej ujmy konštatoval, že tvrdenia žalobcov o vzniku nemajetkovej ujmy sú formulované iba veľmi všeobecne, avšak ani v replike nepreukázali akým spôsobom utrpela ich česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný, pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a pod.. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. s tým, že výška náhrady nemajetkovej ujmy poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu by predstavovala 10.875 eur, pričom žalobcami požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy preto nie je v súlade s ustanovením § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003. Navrhol žalobu zamietnuť a žalobcom nepriznať náhradu trov konania, ani trovy právneho zastúpenia.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu v 1. rade, svedka, ako aj listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 5 a nasl. je uznesenie KS PO sp. zn. 4S/45/2016 zo dňa 27.6.2017, na č. l. 9 je uznesenie KS PO č. k. 4S/45/2016-65 zo dňa 20.2.2018, na č. l. 11 je rozhodnutie obce Y. zo dňa 15.8.2019, ktorým bolo konanie zastavené, na č. l. 14 a nasl. je rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odbor výstavby, bytovej politiky zo dňa 28.1.2020, ktorým boli zamietnuté odvolania odvolateľom a potvrdené rozhodnutia obce Y., na č. l. 22 a nasl. sú písomné podania žalobcov, konkrétne správna žaloba, podnet na preskúmanie zákonnosti postupu obce Y. stavebného úradu, podnet na preskúmanie zákonnosti postupu rozhodnutia ako aj podnet na Okresnú prokuratúru PO, na č. l. 36 je výzva na pokračovanie v konaní zo dňa 30.1.2014, na č. l. 54 a nasl. je vyjadrenie žalovaného k žalobe, na č.l . 62 je oznámenie o začatí konania o dodatočnom povolení stavby zo dňa 22.5.2009, na č. l. 64 je žiadosť o dodatočné povolenie stavby garáže č. spisu H6/2009 žiadosť o vydanie kolaudačného rozhodnutia na stavbu, na č. l. 71 je rozhodnutie obce Y. zo dňa 18.1.2018, ktorým odkázal na súd účastníkov konania, na č. l. 83 a nasl. je vydrenie žalobcov k vyjadreniu žalovaného, na č. l. 87 a nasl. je vyjadrenie žalovaného k replike žalobcu, na č. l. 95 je oznámenie o vstupe intervenienta do konania na strane žalovaného, teda obce Y. ako aj ďalším spisovým materiálom pričom zistil tento skutkový stav:

6. Z uznesenia KS PO č. k. 4S/45/201-37 zo dňa 27.6.2017 vyplýva, že o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy žalobcov (aktuálnych žalobcov) proti žalovanému (obec Y. - stavebný úrad) súd rozhodol tak, že obec Y. je povinná konať a rozhodnúť vo veci vedenej pod sp. zn. H6/2009 o žiadosti žalobcov o vydanie dodatočného povolenia stavby - garáž nachádzajúcej sa na pozemku č. N.-H. XXX/X, N.. Ú.. Y. podľa § 88a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Žalovaný je povinný správnemu súdu v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na splnenie povinnosti doručiť vydané opatrenie o vykonanom úkone.

7. Uznesením KS PO č. k. 4S/45/2016-65 zo dňa 20.2.2018 v konaní o správnej žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy aktuálnych žalobcov proti obci Y. ako žalovanému súd konanie zastavil a žalobcom priznal právo na náhradu trov konania.

8. Rozhodnutím obce Y. stavebný úrad zo dňa 15.8.2019 č. H6/2009/Ka/2019 obec Y. ako vecne a miestne príslušný správny orgán konanie vo veci dodatočného povolenia stavby dvojgaráž nachádzajúcej sa na pozemku parcely N. XXX/X, N.. Ú.. Y. účastníkov konania L. M. F. W. M. podľa § 30 ods. 1 písm. i) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zastavuje.

9. Okresný úrad Prešov odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím zo dňa 28.1.2020 č. OU-PO-OVBP2/2020/6986/11254/ŠSS-VB rozhodol na základe odvolania W. M. F. L. M. proti rozhodnutiu obce Y. zo dňa 15.8.2019 č. H6/2009/Ka/2019 tak, že zamietol odvolanie odvolateľov a rozhodnutie obce Y. zo dňa 15.8.2019 potvrdil.

10. Z odpovede žalovaného zo dňa 14.2.2019 týkajúcej sa návrhu na predbežné prerokovanie o nároku náhradu škody vyplýva, že žiadosť o náhradu škody neobsahuje skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že boli splnené základné podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy, preto žalovaný nemôže uznať nárok žalobcov na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

11. Z rozhodnutia Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 30.5.2014 týkajúceho sa podnetu v konaní o dodatočnom povolení stavby spojené s kolaudáciou vyplýva, že nakoľko správny orgán prerušil konanie z dôvodu vznesenia námietky spochybňujúcej vlastníctvo stavby navrhovateľmi W. M. F. L. M.N. nezistil prokurátor zákonný dôvod na prijatie niektorého z prokurátorských opatrení a tento podnet odložil.

12. Z vyjadrenia Krajskej prokuratúry Prešov zo dňa 29.12.2015 smerom k matke žalobcov vyplýva, že opakovaný podnet, ktorým poukazovala na nečinnosť stavebného úradu obce Y. v konaní o dodatočnom povolení stavby garáže považuje tento podnet za predčasne podaný a z uvedeného dôvodu ho krajský prokurátor odložil.

13. Rozhodnutím Okresného riaditeľstva PZ, odbor kriminálnej polície PO dňa 28.6.2013 ČVS:ORP-587/OEK-PO-2013 vyplýva, že trestné oznámenie matky žalobcov (Š. M.) bolo odmietnuté, nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania vo veci podozrenia zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa, ktorého sa mal dopustiť vtedajší starosta obce Y.Č..

14. Z oznámenia obce Y. zo dňa 22.5.2009 č. H6/2009-Ka vyplýva, že obec oznámila W. M. začatie konania o dodatočnom povolení stavby spojeného s miestnym zisťovaním 8.6.2009 o 9:00 hod.

15. Zo zápisnice z miestneho zisťovania zo dňa 8.6.2009 z priebehu stavebného konania (č. l. 63 a nasl. spisu) vyplýva, že stavebníkmi boli žalobcovia v tomto konaní, pričom predmetom stavebného konania je dodatočné stavebné povolenie + kolaudácia stavby. Z tejto zápisnice vyplýva, že obec Y. súhlasila s vydaním stavebného a kolaudačného rozhodnutia, pričom stavebný úrad konanie prerušil do doby doplnenia dokladov v zmysle § 8,9 vyhlášky č. 453/2000 Z. z., pričom je tam poznámka týkajúca sa izolácie strechy a vlastníckeho vzťahu k stavbe.

16. Z vyjadrenia obce Y. stavebný úrad zo dňa 5.3.2013 týkajúcej sa žiadosti o dodatočné povolenie stavby garáže s č. spisu H6/2009 vyplýva, že M. W. F. L. M.Á. aj napriek ústnemu tvrdeniu počas predchádzajúcich jednaní, že stavba je ich vlastníctvo ani k dnešnému dňu svoje tvrdenie nepreukázali ani nepredložili právoplatný doklad, ktorým by toto vlastníctvo potvrdili. Z uvedeného dôvodu žiadosti o dodatočné povolenie stavby a kolaudáciu stavby boli vrátené späť s doloženými dokladmi ako neopodstatnené.

17. Z rozhodnutia obce Y. stavebný úrad zo dňa 18.1.2018 č. spisu H6/2009-Ka/2018 vyplýva, že stavebný úrad odkázal účastníkov konania (žalobcov v tomto konaní) na súd vo veci občianskoprávnej námietky vyplývajúcej z vlastníckych práv k stavbe garáži umiestnenej na pozemku parcely č. N. XXX/X O. T. Y., o ktorej dodatočné povolenie požiadali W. M. F. L. M.. Vzhľadom na skutočnosť, že v rámci konania na stavebnom úrade o námietke vyplývajúcej z vlastníckych práv k stavbe nedošlo k dohode a táto prekračuje rozsah právomocí stavebného úradu, stavebné konanie v predmetnej veci bolo prerušené do doby, kým predmetnej veci nebude právoplatne rozhodnuté príslušným súdnym orgánom.

18. Písomným podaním zo dňa 22.9.2021 oznámila obec Y., že vstupuje do konania ako intervenient na strane žalovaného.

19. Na pojednávaní konanom 28.9.2021 právny zástupca žalobcov uviedol, že v tomto konaní sa domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Poukázala na to, že v konaní pred obcou Y., ako stavebným úradom H6/2009 o dodatočnom povolení stavby došlo k prieťahom v konaní, ktoré trvali neprimerane dlho. Poukázala na to, že KS PO svojím rozhodnutím 4S/45/2016 konštatoval, že stavebný úrad bol nečinný a od roku 2009 nebolo ukončené toto administratívne konanie o dodatočnom povolení stavby. Konštatovala, že štát zodpovedá zo zákona za škodu takto spôsobenú a nemajetkovú ujmu je možné priznať, ak nie je možný iný spôsob satisfakcie. Konkrétne poukázala na § 17 zákona č. 514/2003 Z. z.. Uviedla, že všetky 3 zložky sú v danej veci prítomné a to nečinnosť orgánu, vzniknutá ujma ako aj príčinná súvislosť medzi prvými dvomi zložkami. Samotné prieťahy znamenajú zásah do integrity účastníka konania a nesústredený postup obce, teda stavebného úradu spôsobil neprimerané dlhé konanie. Konštatovala, že majú sa skúmať procesné podmienky na začiatku, pričom rozhodnutie po 11-tich rokoch v pomerne jednoduchom administratívnom konaní bolo ukončené len procesným spôsobom. Uviedla, že sa nedomáha náhrady škody ako argumentuje žalovaná strana, ale náhrady nemajetkovej ujmy, ktorej výška je na posúdení súdu. Peňažnú kompenzáciu považovala za subsidiárnu, avšak konštatovala zároveň, že samotné ospravedlnenie by v danom prípade nestačilo. Záverom uviedla že výška nemajetkovej ujmy záleží od úvahy súdu a preto toto ponecháva na úvahu súdu. Konštatovala, že plynutie premlčacej doby je možné odvodzovať z rozhodnutia súdu, ktorý konštatuje nečinnosť, v danom prípade išlo o rozhodnutie KS PO sp. zn. 4S/45/2016, pričom premlčacia doba sa začína počítať po uplynutí 3 mesiacov od lehoty na splnenie povinnosti uloženej súdom, ak by sa teda počítalo do dátumu 20.10.2017, lehota by uplynula 20.10.2020, avšak k tomuto dátumu je potrebné ešte prirátať obdobie 5 mesiacov, kedy sa rozhodovalo o nároku na predbežné prerokovanie so žalovaným, teda lehota by neuplynula skôr ako v marci 2021. Konštatovala, že nárok teda premlčaní v žiadnom prípade nie je. Poukázala na uznesenie NS SR 6Cdo/193/2011, z ktorého vyplýva, že nemajetková ujma je daná samotnou povahou prieťahov. Žalobcovia nemali doposiaľ žiadne problémy so stavebnými úradmi, pričom to bol stavebný úrad, ktorý pochybil, začal viacero konaní a v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR si môžu žiadatelia podávať žiadosti ľubovoľne, avšak je vecou orgánu verejnej správy aby o týchto žiadostiach rozhodol. Konanie trvalo 11 rokov a bolo zastavené procesným rozhodnutím, čo svedčí o nesústredenosti stavebného úradu. Navrhla žaloby vyhovieť a nemala návrhy na doplnenie dokazovania.

20. Na tomto pojednávaní zástupca žalovaného uviedol, že podľa jej právneho názoru je nemajetková ujma podľa zákona č. 514/2003 nepreukázaná a zároveň vzniesla námietku premlčania s konštatovaním, že 3ročná lehota na možnosť domáhať sa nemajetkovej ujmy už uplynula, nakoľko žalobcovia museli vedieť ešte skôr o nečinnosti stavebného úradu ako bolo vydané rozhodnutie KS PO sp. zn. 4S/45/2016, teda v roku 2017 už minimálne museli vedieť, že dochádza k nečinnosti stavebného úradu, teda 3-ročná lehota už uplynula. Konštatovala, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je postavený na iných základoch ako uvádzajú žalobcovia, teda vo veci F. verzus Taliansko, kde išlo o konanie pred Ústavným súdom, pričom v danom prípade ide o administratívne konanie pred orgánom štátnej správy, resp. samosprávy. Na priznanie nemajetkovej ujmy je potrebné splniť podmienky uvedené v § 17 ods. 2,3 zákona č. 514/2003 Z. z. a poukázala tiež na to, že v náleze Ústavného súdu SR I. US 285/2018-18 je presne špecifikovaný rozdiel v druhoch konaní, teda konanie pred Ústavný súdom a tzv. administratívne konanie pred orgánom štátnej správy alebo samosprávy. Konštatovala, že konanie bolo zastavené, ale aj keď v roku 2009 podali žalobcovia návrh na dodatočné povolenie stavby, takýto návrh ani nemohli podávať, lebo stavebníkom bol v tom čase B. M., nie žalobcovia, teda neboli oprávnení podávať tento návrh. Uviedla, že konanie bolo napokon zastavené z dôvodu litispendencie, keďže to boli žalobcovia, ktorí rôznymi podnetmi a podaniami iniciovali ďalšie konania. Záverom ešte doplnila, že nedá sa povedať, že by stavebný úrad nekonal, pretože v roku 2009 došlo k zastaveniu konania, opätovne zdôraznila, že žalobcovia nemali podávať samotný podnet, keďže stavebníkom bol B. M., ktorého spolu s predchádzajúcim starostom obce Y. navrhla vypočuť.

21. Právny zástupca intervenienta na strane žalovaného na pojednávaní konanom 28.9.2021 uviedla, že sa pripája k vyjadreniu zástupkyni žalovaného, zároveň rovnako vzniesla námietku premlčania. Poukázala na to, že žalobcovia už v roku 2015, teda konkrétne 25.10.2015, Okresná prokuratúra PO dávala odpoveď matke žalobcov vo vzťahu k nečinnosti orgánu samosprávy. Konštatovala, že žaloba

bola na KS PO vo veci 4S/45/2016 podaná 19.12.2016, pričom právoplatné rozhodnutie je z 20.7.2017 a tieto dátumy svedčia o nečinnosti. Poukázala na § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 a teda aj ak sa zarátajú doby prerušenia plynutia premlčacej doby, premlčacia doby by uplynula 30.12.2020, pričom žaloba bola podaná 15.1.2021, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby. Dôvodila, že žalobcovia poukazujú na rozhodnutia F. proti Taliansku z 29.3.2016, avšak v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohody o ľudských právach a slobodách je postavené toto rozhodnutie na úplne inom základe ako aktuálne vedené konanie. Konštatovala, že to boli žalobcovia, ktorí spôsobili prieťahy v konaní už len tým, že ak konanie bolo prerušené do určenia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, títo boli nečinní a na výzvu stavebného úradu nereagovali, kto je vlastníkom predmetnej stavby bolo jasné už od roku 1999, kedy vlastníkom stavby bol B. M. - otec žalobcov. Konštatovala, že nebolo spoľahlivo preukázané, že žaloba je dôvodná a už vôbec vo vzťahu k žalobcovi v 2.rade, ktorý od mája 2015 je mimo trvalého bydliska a teda či žalobca v 2.rade trpel, ako sa to prejavilo na jeho živote a pod. Navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť.
22. Žalobca v 1. rade na tomto pojednávaní uviedol, že pozemok získali s bratom darovaním v roku 2000, pričom začiatok stavby, teda dvojgaráže bol v roku 2005 a v roku 2009 požiadali o dodatočné povolenie stavby, ktorá nebola nijako vybavená. Konštatoval, že v roku 2012 chceli zriadiť k stavbe prístavbu, nakoľko si chceli otvoriť autoservis. Uviedol, že s mamou museli študovať zákony, navštevovať právnikov a v danom období nemohli dobre spať. Poukázal na to, že za 11 rokov nebol stavebný úrad schopný vo veci rozhodnúť. Zároveň ešte konštatoval, že v roku 2009 bol zaplatený správny poplatok ako aj kolaudačný poplatok, ktorý im doposiaľ nebol vrátený. Bol z toho frustrovaný, nakoľko do dnešnej doby to nie je uzavreté od roku 2009, musel som si naštudovať množstvo predpisov a oberalo ma to o čas. Novými žiadosťami reagovali preto, že ich na to vyzýval vtedajší starosta obce a preto na to reagovali a otvorili približne 3 nové konania vo veci týkajúcej sa jednoduchej stavby. S bratom boli vlastníkmi stavby, preto nevideli dôvod podávať žalobu o určenie vlastníckeho práva, ako ich na to odkázala obec Y.. Uviedol, že otec im daroval celý pozemok a nevedel uviesť, či bolo pre ich otca vydané stavebné povolenie na stavbu garáže. Záverom poznamenal, že jeho brat, teda žalobca v 2. rade sa zdržiava v zahraničí približne 6 rokov.

23. Na tomto pojednávaní vypovedal ako svedkyňa Š. M. (matka žalobcov), ktorá uviedla, že v roku 2009 synovia, teda žalobcovia, podali žiadosť o dodatočné povolenie stavebného povolenia na dvojgaráž. V roku 2012 chceli prístavbu k tejto dvojgaráži, teda dali žiadosť o ohlásenie drobnej stavby, avšak žiadne rozhodnutie, resp. žiaden výstup zo strany obce neobdŕžali a rozhodnutie im vydané nebolo. Starší syn je živnostník, mal dosť práce, má toho dosť, mladší syn rovnako pracoval, ja pracujem 2 týždne v zahraničí, 2 týždne som doma, teda voľný čas som strávila vybavovaním týchto konaní. Neprajem to zažiť nikomu, zažila som veľa stresu. Ich žiadosť z roku 2009 je doteraz nevybavená, žiadne rozhodnutie nemáme, spis sa nachádzal raz na obci Y., raz v Prešove, písala som rôzne sťažnosti na rôzne štátne orgány napr. na Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, avšak vec stále nie je ukončená. Keď počujeme stavebné konanie, máme z toho všetci stres, bolí ma z toho hlava, nebolo to celé konanie príjemné. Vedela o tom, že bývalý manžel mal pôvodne vydané stavebné povolenie, ktorý však stavať ani nezačal a stavebné povolenie stratilo platnosť po dvoch rokoch od jeho vydania, pričom v roku 2000 pozemok daroval synom a títo následne vstúpili do stavebného konania. V roku 2013 stavebný úrad začal ďalšie konanie v tej istej veci ako v roku 2009 a starosta vytiahol nejaké čestné prehlásenie môjho bývalého manžela B. M. s tým, že začal zo stavbou. V roku 2009 sa B. M. však ako účastník staveného konania na susednom pozemku nijako nevyjadril k výstavbe garáže, resp. nenamietal jej výstavbu.

24. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

25. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

26. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a

d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

27. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

28. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

29. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

30. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

31. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

32. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

33. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

34. Dôkazné bremeno tak, ako je uvedené vyššie, žalujúca strana uniesla, a je potrebné akcentovať aj tú skutočnosť, že skutočnosti je potrebné nielen tvrdiť, ale aj ich preukázať.

35. Súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania zo strany žalovaného týkajúci sa vypočutia B. M. ako aj predchádzajúceho starostu, nakoľko mal za to, že vypočutie týchto osôb pri aktuálne zistenom skutkovom stave, by bolo neúčelné a spôsobilo by len ďalšie trovy, prípadne prieťahy v konaní, všetko s poukazom na zásadu koncentrácie konania.

36. Súd prvej inštancie sa na námietku žalovanej strany zaoberal námietkou premlčania nároku žalobcov.

37. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty

občianskoprávnych vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva.

38. Možno ustáliť, že pri nemajetkovej ujme je nevyhnutné ustáliť začiatok plynutia 3-ročnej premlčacej doby najmä vo vzťahu k podanej žalobe. Žalobcovia sa napriek dlho trvajúcim procesom v stavebnom konaní právne relevantne dozvedeli o nečinnosti stavebného úradu až rozhodnutím súdu (uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4S/45/2016 zo dňa 27.6.2017, právoplatné 20.7.2017), pričom obec Y. mala konať vo veci v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu, t. j. 20.10.2017. Premlčacia doba by teda uplynula 20.10.2020, avšak plynutie premlčacej doby spočinulo po dobu v trvaní 5 mesiacov, keď prebiehalo konanie o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody, teda záver plynutia premlčacej doby by pripadol na mesiac marec 2021, pričom žaloba bola na tunajší súd podaná 18.1.2021, čo nebolo sporným. Súd teda dospel k záveru, že nárok žalobcov, ktorého výška je na posúdení súdu, premlčaný nie je, teda žaloba bola podaná včas.

39. Čo sa týka samotného nároku, súd sa pri rozhodovaní riadil nasledujúcou úvahou.

40. Potrebné je skúmať, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu, vzniku škody a príčinnou súvislosťou medzi nesprávnym postupom a škodou. To, že obec Y. ako stavebný úrad nepostupoval správne možno bez pochýb vyvodiť zo spomínaného rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.6.2017 sp. zn. 4 S 45/2016, ktorým bola obci uložená povinnosť konať. Čo sa týka vzniku škody, táto vyplýva už len zo samotnej skutočnosti, že žalobcovia nemohli svoju nehnuteľnosť plnohodnotne užívať, zveľaďovať ju, teda ich prístup k majetkovým právam vzťahujúcim sa k stavbe bol značne limitovaný. Uvedené potvrdzuje výpoveď jednak žalobcu v 1. rade a jednak svedkyne M., ktorí podrobne popísali, koľko nepríjemností mali v súvislosti s nie príliš komplikovanou požiadavkou smerujúcou k stavebnému úradu. Príčinnú súvislosť medzi nesprávnym postupom orgánu a vznikom škody mal preto súd prvej inštancie nad rozumnú pochybnosť, za preukázanú.

41. Bolo v konaní nesporným, že stavebné konanie, ktoré iniciovali žalobcovia ešte v roku 2009 trvalo po viacerých rozhodnutiach konkretizovaných v skutkovom stave rozsudku a chaotickom rozhodovaní stavebného úradu viac ako 10 rokov, čo súd považuje za absolútne neprípustné, pričom ukončené bolo procesným rozhodnutím.

42. Samotný právny zástupca žalobcov síce konštatoval v písomnom podaní z 2.6.2021, že je síce pravdou, že žalobcovia z dôvodu právnej nevedomosti podali ďalšie žiadosti o kolaudáciu, na druhej strane stavebný úrad takéto konania nikdy nemal začať, čo konštatoval aj krajský súd v rozhodnutí sp. zn. 4S 45/2016, kde konštatoval nečinnosť stavebného úradu. S uvedenou argumentáciou sa súd prvej inštancie stotožňuje. Nutné je akcentovať aj tú skutočnosť, že na jednej strane konania je občan/občania, pričom druhou stranou je štát (reprezentovaný samosprávou), ktorý má právne, ekonomicky a celkovo mocensky neporovnateľne silnejšie postavenie. Je absolútne neprípustné, aby pri vskutku jednoduchom stavebnom konaní dochádzalo k tak rozsiahlym prieťahom v konaní, že to pripomína donkichotský boj s veternými mlynmi.

43. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal aj samotnou výškou náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobcovia žiadali každý nemajetkovú ujmu vo výške 15.000 eur pre každého. Na tomto mieste je nutné prisvedčiť argumentom žalovanej strany, že výška nemajetkovej ujmy priznaná podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nemôže byť vyššia, ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov, čo pre v tomto konaní relevantné obdobie predstavuje sumu 10.875 eur. Už len tento údaj svedčí o značnej disproporcii žalovanej sumy.

44. Je nevyhnuté tiež poukázať na tú skutočnosť, že súdy nezriedka priznávajú náhradu nemajetkovej ujmy napr. pri usmrtení blízkej osoby pri autonehode vo výške, ktorá niekedy osciluje pri výške

požadovanej žalobcami v tomto konaní. Súd má za to, že je len ťažko možné porovnávať výšku náhrady nemajetkovej ujmy pri strate blízkej osoby s administratívnym konaním, bárs aj dlho trvajúcim.

45. Napokon súd prvej inštancie považuje za nevyhnuté z pohľadu komparácie poukázať aspoň príkladmo napr. na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, kde za prieťahy v konaní (súdnom) bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur (III. ÚS 711/2017) alebo I. ÚS 185/2016 (vo výške 1.500 eur), prípadne I. ÚS 133/2016 (3.000 eur). Z uvedeného teda vyplýva, že súd sa pri stanovení výšky náhrady sumy nemajetkovej ujmy musí pohybovať v rámcoch ekonomicko-právneho prostredia, v ktorom vykonáva svoju rozhodovaciu činnosť.

46. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že žalobcovi v 1. rade prináleží suma nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur, ktorá síce nenahradí stratu času a stres spôsobený dlhotrvajúcim konaním, avšak predstavuje určitú formu satisfakcie. Vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade súd prvej inštancie z rovnakých dôvodov ako pri žalobcovi v 1. rade súd priznal nemajetkovú ujmu, avšak vo výške 1.000 eur, nakoľko v konaní vyplynulo, že žalobca v 2. rade žije už 6 rokov mimo Slovenskej republiky, teda bezpochyby nepociťoval vplyv celého konania v takej intenzite ako jeho brat, teda žalobca v 1. rade, ktorý bol tohto konania priamo súčasťou. Súd teda priznal žalobcovi v 1. rade sumu 2.000 eur a žalobcovi v 2. rade sumu 1.000 eur, pričom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

47. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

48. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaných zákonných ustanovení. Vo veci mali žalobcovia úspech v rozsahu 100 %, žalovaný bol neúspešný, preto žalobcom vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobcovia boli úspešní v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.